

Finansklagenemnda Skade

(Gebyr for uforsikret kjøretøy)

Avgjørelse FinKN 2021-1224

17.12.2021

Trafikksforsikringsforeningen (Gebyr)

Gebyr for uforsikret motorvogn

Grunnlag for gebyr – tredøgnfrist – disp. – rettsvillfarelse – misvisende informasjon fra SVV og TFF?

Klager ble ilagt gebyr for perioden 27.4.21–29.4.21. Klager leverte inn salgsmelding vedrørende kjøp av kjøretøyet den 27.4.21 og forsikring ble tegnet 30.4.21. Klager ble ilagt gebyr for perioden mellom eierskiftet og tegningen av forsikringen. Klager påklagde gebyret og anførte at forsikringen ble tegnet innen fristen på tre døgn, da fristen måtte forstås som 72 timer. Subsidiært anførte klager at det måtte gis dispensasjon for gebyret grunnet hans rettsvillfarelse, og klager pekte bl.a. på misvisende informasjon på Statens vegvesen og Trafikksforsikringsforeningen sine nettsider. Trafikksforsikringsforeningen på sin side opprettholdt gebyrileggelsen, og fant ikke grunnlag for å gi dispensasjon. Nemnda kom til at gebyret var korrekt ilagt. Videre kom nemnda til at det ikke var grunnlag for å gi dispensasjon for gebyret da klagers rettsuvitethet ikke var unnskyldelig. Nemnda fremhevet bl.a. at klager kunne ha kontaktet Trafikksforsikringsforeningen eller lest gebyrforskriften for å gjøre seg kjent med beregningen av tredøgnfristen.

Saksfremstilling

Saken gjelder ileggelse av gebyr for uforsikret motorvogn for kjøretøy med registreringsnummer (...).

Salgsmelding vedrørende klagers kjøp av kjøretøyet ble levert til Statens vegvesen den 27.4.21. Forsikring ble deretter tegnet den 30.4.21.

Trafikksforsikringsforeningen ila klager den 30.4.21 et gebyr for uforsikret kjøretøy. Gebyret ble ilagt for perioden fra og med 27.4.21. til og med 29.4.21.

Klager påklagde gebyret den 8.5.21. Vedlagt klagen fulgte en skjermdump som viste at klager den 30.4.21 kl. 07.48 hadde ringt til forsikringsselskapet og hatt en samtale på fem minutter.

Klager fremla senere også et utklipp fra Trafikksforsikringsforeningen sine nettsider, hvor det fremgikk at:

Til deg som har fått gebyr

Du har fått gebyr fordi kjøretøyet ditt har vært uforsikret i tre døgn eller mer.

Klager har avvist at det er grunnlag for å legge gebyr og anført at kjøretøyet ble forsikret innen fristen på tre døgn. Fristen må forstås som tre døgn i faktisk varighet, altså 72 timer.

Kjøretøyet ble kjøpt den 27.4.21 kl. 20.30 og forsikring ble tegnet den 30.4.21 kl. 07.48. Forsikringen ble følgelig tegnet innen det var gått tre faktiske døgn, altså over 72 timer, og det er da ikke grunnlag for å legge gebyr.

Klager har subsidiært anført at det må gis dispensasjon for gebyret da klager ikke var kjent med beregningen av tredøgnfrist. Klager hadde ikke blitt opplyst om at fristen ble beregnet per kalenderdøgn, og dette gikk heller ikke frem av Trafikksforsikringsforeningen eller Statens vegvesen sine nettsider. Ved innleveringen av salgsmeldingen mottok klager informasjon underveis, som ga han grunnlag for å tro at fristen ble regnet i faktisk varighet, og han hadde derfor ingen grunn til å kontakte de aktuelle aktørene. Klagers rettsvillfarelse må derfor anses som unnskyldelig.

Trafikksforsikringsforeningen har opprettholdt gebyrileggelsen og anført at forsikringen ble tegnet etter utløpet av tredøgnfrist. Fristen regnes fra og med datoen for vedtak om eierskifte og regnes per påbegynte døgn. Kjøretøyet ble kjøpt den 27.4.21 og fristen utløp da ved utgangen av 29.4.21. Da forsikring ble tegnet den 30.4.21 var dette etter fristens utløp.

Videre har Trafikksforsikringsforeningen anført at det ikke er grunnlag for å gi dispensasjon for gebyret. Det var godt beskrevet både på Trafikksforsikringsforeningen og Statens vegvesen sine nettsider hvordan fristen skulle beregnes, samt at gebyrforskriften er kunngjort og tilgjengelig iht. gjeldende regelverk. Det var klagers eget ansvar å sette seg inn i de til enhver tids gjeldende regler, noe klager kunne ha gjort ved både å lese på nettsiden og evt. i lovteksten.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Saken gjelder beregningen av fristen etter gebyrforskriften § 4 andre ledd og spørsmålet om det kan gis dispensasjon på grunn av rettsvillfarelse, eventuelt uklare opplysninger fra Trafikksforsikringsforeningen og/eller Statens vegvesen.

Gebyrforskriften § 4 andre ledd første setning lyder slik:

Ny eier som ikke har tegnet egen forsikring, skal betale gebyr for hvert påbegynte døgn fra og med datoen for vedtak om eierskifte, med mindre ny eier har tegnet forsikring innen tre døgn fra og med vedtaksdatoen.

Bestemmelsen har vært behandlet av nemnda en rekke ganger tidligere. Ordlyden snakker om døgn, ikke timer, og etterlater ikke tvil om at fristen i dette tilfellet begynte å løpe 27.4.21 kl. 00:00 og løp ut 29.4.21 kl. 24:00. Forsikring ble tegnet først 30.4.21, og korrekt gebyr ble ilagt for perioden 27.4–29.4.21.

Trafikksforsikringsforeningen kan etter bilansvarsloven § 17 a andre ledd, jf. gebyrforskriften § 9 ettergi gebyret, helt eller delvis. Ettergivelse kan skje dersom unnlåtelsen av å tegne ansvarsforsikring må regnes som "unnskyldelig som følge av forhold utenfor den ansvarliges kontroll", jf. gebyrforskriften § 9. I Prop. 1 LS (2017-2018) side 202 uttalte Finansdepartementet blant annet følgende:

Den forsikringspliktige vil i forhold til gebyret og forsikringsplikten være ansvarlig for alle forhold innenfor sin "kontrollsfære", uavhengig av om vedkommende kan bebreides for disse forholdene. Kontrollerbare er forhold som den ansvarlige har kunnet påvirke. Det samme må gjelde for ny eier som ikke selv har tegnet forsikring ved kjøpet. Departementet legger til grunn at dispensasjonsfullmakten skal praktiseres strengt, og at bevisbyrden for at det foreligger et forhold utenfor den ansvarliges kontroll, må ligge på søkeren.

Unnskyldelig rettsvillfarelse kan tenkes å gi grunnlag for dispensasjon, men det skal svært mye til.

Nemnda har i flere avgjørelser pekt på at enhver som skal kjøpe kjøretøy, på forhånd plikter å sette seg inn i de regler som gjelder. Det fremgår av bilansvarslova § 15 første setning at motorvogn som er registrert, skal være forsikret, og det gjelder selvsagt fra og med den dagen man blir eier av kjøretøyet, normalt den dagen eierskiftet registreres i Motorvognregisteret

(vedtaksdatoen). Fristen på tre døgn gjelder kun i forhold til spørsmålet om det er grunnlag for å illegge gebyr for forsømmelsen.

Den sikreste kilden for kunnskap er selve lovteksten eller forskriften som her. Lesing av bestemmelsen åpner ikke for slike misforståelser som anført av klageren.

Han har vist til kopi av en side på Trafikksforsikringsforeningens hjemmeside som har overskrift "Til deg som har fått gebyr". Her går det klart frem at fristen beregnes i døgn, men siden er ikke relevant da klager i stedet burde søkt opplysninger om kjøp av kjøretøy/eierskifte. I så fall ville han funnet riktig informasjon, og hvis han fortsatt var i tvil kunne han ringt Trafikksforsikringsforeningen eller Statens vegvesen.

Klagen har etter dette ikke ført frem, og klageren plikter da å betale det ilagte gebyret.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Trafikksforsikringsforeningen gis medhold.

Ved behandlingen deltok Rune Jensen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Paal Bjønness (forbrukerrepresentant).